

Ripsiäiset ja niiden torjunta kotipuutarhoissa

RIPSIÄINEN

Tunnistus: Ripsiäiset ovat pieniä, noin 1–2 mm mittaisia, nopeasti juoksevia hyönteisiä. Väritään ne voivat olla mm. rusehtavia, kellertäviä tai mustia. Nuoruusasteet ovat värittömiä.

Ripsiäisiä on useita eri lajeja, mutta pääpiirteissään aikuiset ripsiäiset näyttävät samalta: niillä on kaksi kapeita hapsureunaisia siipiä. Nuoruusasteet ovat siivettämiä. Ripsiäiset esiintyvät yleensä lehtien alapinnoilla.

Ripsiäiset on hankala torjuttava niin kemiallisesti kuin biologisestikin. Ripsiäinen munii kasvisolukkoon ja munat ovat hyvin suojassa mm. kasvinsuojeluaineilta sekä pedoilta.

Oireet: Ripsiäiset rikkovat pistävillä suuosillaan lehtien soluja ja imevät ne kasvinesteistä tyhjiksi. Vioitus näkyy lehtien hopeanhoitoisina laikkuina, joiden ympärillä on ripsiäisten jättämiä pieniä, mustia ulostekikkaroita. Kukissa ripsiäisten vioitus voi näkyä esimerkiksi värivikoina. Mansikkalla ripsiäisen vioitus aiheuttaa marjan pronssiintumista: marja kuivuu, rusehtuu ja saattaa halkeilla. Lisäksi ripsiäiset levittävät kasvien virustauteja.

Torjunta: Ripsiäisiä torjutaan ripsiäispetopunkeilla, kesärikkaluteilla ja liima-ansoilla.

Heini Koskua

Jarmo Holopainen

Annalaina Hietanen

RIPSIÄISPETOPUNKKI

Yleistä: Aikuinen ripsiäispetopunkki on noin 0,3 mm pituinen, väritään kellertävän punertava. Nuoruusvaiheet ovat lähes värittömiä. Pedot juoksevat vikkelästi pitkin lehteä ja niitä voi olla vaikea havaita. Petopunkin kehitys munasta aikuiseksi kestää 6–9 päivää (25°C). Pedot voivat elää kasvustossa useamman viikon ajan, mikäli niille on riittävästi ravintoa saatavilla ja olosuhteet ovat muuten suotuisat. Ripsiäispetopunkkien munat vaativat yli 65% kosteuden kehittyäkseen. Itse pedot selviävät alhaisemmissakin kosteuksissa.

Petopunkkien mieluisinta ravintoa ovat ripsiäistoukat. Aikuisia ripsiäisiä pedot eivät syö ja aikuisia kannattaakin pyydystää mekaanisesti keltaisilla tai sinisillä liima-ansoilla. Petopunkkeja on saatavilla petopunkkipusseissa ja irtotavarana. Petopunkkipakkauksissa on sekä aikuisia, nuoruusasteita, että petopunkkien muna.

Levitys:

Ennakkotorjunta ja lievä saastunta: Petopunkkipussit. Petopunkkipusseja ei tarvitse repiä auki, sillä niissä on pienen pieni reikä, josta pedot siirtyvät itse kasveille muutamien viikkojen aikana. Pussit ripustetaan kasvien lehtihankoihin. Pienillä kasveilla pussit voi laittaa nojaamaan kasvia vasten.

Voimakas saastunta: Irtopetopunkit. Pedot toimitetaan pulloissa/hylsyissä lese ja vermikuliitti kantoaineessa. Petopunkit ripotellaan kantoaineessa suoraan kasvien lehdille. Levityksessä voit käyttää apuna myös pahvisia Bioboxeja (myydään erikseen).

Pakkauskoost: 10 000 kpl, 25 000 kpl, Petopunkkipussit 10 kpl/ erä.

Levitysmäärä: Irtopetopunkkien levitysmäärä vaihtelee saastunnan tason mukaan. Suosituksena on 300-500 kpl/m².

Petopunkkipussien levitysmäärät vaihtelevat kasvien suuruudesta ja saastunnantasosta riippuen. Jokaiselle isolle kasville kannattaa varata oma pussi, pienet kasvit, jotka lehtikosketuksissa, voivat jakaa pussin.

Huomioitavaa: Levitä pedot mahdollisimman pian saapumisen jälkeen. Petoja voi säilyttää 8-12 asteessa 1-2 päivän ajan. Säilytä pakkaus vaakatasossa. Suosittelemme kotiolosuhteissa levittämään runsaammin petoja ja uusimaan torjunnan tarvittaessa.

Ripsiäiset ja niiden torjunta kotipuutarhoissa

KESÄRIKKALUDE

Tunnistus: Kesärikkaluteita käytetään ripsiäisten torjunnassa, täydentämään ripsiäispetopunkkien tehoa. Kesärikkaluteet syövät myös aikuisia ripsiäisiä, kun taas ripsiäispetopunkit keskittyvät ripsiäisten nuoruusvaiheisiin.

Hyvissä oloissa kesärikkaluteet syövät keskimäärin 12 ripsiäistä päivässä, joten niitä voidaan pitää melkoisen tehokkaina ripsiäispetoina. Sekä aikuiset että toukat ovat petoja.

Levitys: Kesärikkaluteet toimitetaan tatarinkuori kantoaineessa. Ne levitetään suoraan kasvien lehdille. Tarvittaessa apuna voi käyttää pahvisia Bioboxeja (myydään erikseen).

Pakkauskoot ja levitysmäärät: 500kpl/pullo 500 kpl pullo riittää hyvin suureenkin kotikasvihuoneeseen.

Huomioitavaa: Kesärikkaluteet ovat lentäviä torjuntaeliöitä. Levitys vain suljetuissa olosuhteissa, kuten lasitettu parveke, kasvihuone tai sisätilat.

Jarmo Holopainen

Annalaina Hietanen

Heini Koskula

LIIMA-ANSAT

Yleistä: Liima-ansoja käytetään lentävien kasvintuhoojien tarkkailussa ja torjunnassa. Keltaisilla liima-ansoilla pyydystetään mm. harsosääskiä, jauhiaisia, ripsiäisiä sekä siivellisiä kirvoja. Sininen liima-ansa houkuttelee ripsiäisiä.

Käyttö: Liima-ansat ovat kartonkia ja niissä on kuivumatonta hyönteisliimaa. Liiman päällä on suojapaperi, joka poistetaan ennen käyttöä. Ansojen reunoissa on reikiä, joiden läpi voi pujottaa esimerkiksi puutikun ja asentaa tikun kanssa ansa kasvustoon.

Huomioitavaa: Ansat pyydystävät myös jonkin verran hyönteisiä, joten älä levitä siivellisiä torjuntaeliöitä lähelle liima-ansoja.

Liima-ansat:

Keltainen, yksipuolinen 10x25cm, 10 kpl tai 50 kpl / paketti
Keltainen tai sininen, yksipuolinen, 20x25cm, 25 kpl / paketti
Keltainen tai sininen, kaksipuolinen, 20x25cm, 20 kpl / paketti